

„Екологията – начин на мислене“ – нова безхартиена конференция

Доц. д-р Ивелин МОЛЛОВ

На 17 май 2025 г. в 14. и 15. аудитория на Биологическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ се проведе за седемнадесети път научната конференция за студенти и млади учени „Екологията – начин на мислене“. Това издание беше по-специално, тъй като може би е първата 100% безхартиена конференция, която се провежда в университета (а вероятно и в страната).

Пестенето на хартия играе ключова роля за опазването на горите, които са дом на множество животински, растителни и гъбни видове и са жизненоважни за поддържането на баланса в екосистемите. Чрез намаляване на употребата на хартия се намалява нуждата от изсичане на дървета, което спомага за запазването на биоразнообразието и предотвратява ерозията на почвите. Освен това устойчивото използване на ресурсите допринася за намаляване на въглеродните емисии и борбата с климатичните промени. Всяко малко усилие, като рециклиране или използване на дигитални алтернативи, помага за опазването на природата за бъдещите поколения.

Ние – преподавателите от катедра „Екология и опазване на околната среда“ и нашите студенти, не сме безразлични към този проблем и правим една малка стъпка за неговото решаване. Всички материали от конференцията – програма, баджове, сертификати за участие и грамотите за наградени доклади и участниците във фотоконкурса бяха подготвени дигитално и изпратени на участниците. Самите награди, както и материалите, които получиха участниците в конференцията, не включваха неща, направени от хартия. Идеята се прие много радушно както от всички участници в конференцията, така и от спонсорите на събитието, от които получихме поздравления за идеята. Сборникът с пълния текст на докладите, който се издава след всяка проведена конференция, също вече ще бъде само в електронен вид.

Конференцията традиционно се организира от катедра „Екология и ООС“ към Биологическия факултет и Екологичния студентски екип за творческо развитие и академични постижения ЕСЕТРА, с партньорството на Студентския съвет на ПУ „Паисий Хилендарски“. Целта на конференцията бе да предостави възможност на студентите от ПУ и други висши училища от страната да развият своето екологично и биологично мислене, както и да представят своите научни и научнопопулярни разработки. Акцентира се върху екологията, но се представят също и доклади от всички области на биологията и методиката на обучението по биология. За поредна година в конференцията се допуска и участието на докторанти и млади учени, които да представят своите научни разработки. Паралелно с конференцията протече и традиционният фотоконкурс, който и тази година бе под надслов „Природата в кадър“. Представени бяха 21 доклада на екологична и биологична тематика, а във фотоконкурса се включиха 7 студенти. Имаше участници от различни краища на страната – София, Перник, Бургас, Шумен и Свищов.

Научното жури бе представено от проф. д-р Веселин Баев (заместник-декан на Биологическия факултет по научноизследователска, проектна и международна дейност), проф. д.б.н. Дилиян



Доц. Ивелин Моллов

Георгиев (ръководител на катедра „Екология и ООС“), доц. д-р Ивелин Моллов, доц. д-р Гана Гечева, доц. д-р Славя Петрова и гл. ас. д-р Весела Янчева (преподаватели от катедра „Екология и ООС“).

Тази година на конференцията бяха поканени и 6 гост лектори, които изнесоха изключително интересни пленарни доклади. Първият ни гост лектор – Елена Цингарска от Сдружението за дива природа „Балкани“, направи „взриви“ залата с пленарния

си доклад „Изследвания върху екологията на вълка в България – семейни групи, семейни територии, модели на разселване“, който предизвика множество въпроси в залата. Вторият гост лектор, Борислава Димитрова (координатор по проекти на „Майна Таун“), представи пленарен доклад на тема „От идея до устойчива общност – как Re:Vazaar свързва хора и каузи“. Последваха я доц. д-р Кирил Василев от Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН с пленарен доклад на тема „Състояние и съвременни подходи на проучване на растителността на България“; инж. Кристиан

Ковачев и Катерина Исаева от РИОСВ – Смолян, с пленарен доклад „Природни нарушения (ветролом/ветровал) в Защитена местност „Караджа дере“ и влиянието им върху горските природни местообитания от Националната екологична мрежа НАТУРА 2000“; Александър Караджов от РИОСВ – Смолян, с представяне на книгата си „2245 км“.

Първото място в конференцията бе отредено за Свилен Чешмеджиев (докторант в Националния природонаучен музей при БАН и ръководител на проекти в Българското дружество за защита на птиците), който силно впечатли журито и публиката с доклад на тема „Изкуствени платформи в помощ на къдроглавия пеликан (*Pelecanus crispus* Bruch, 1832) в България“. Допълнителен интерес у присъстващите предизвика и пластмасовият макет в реален размер на къдроглав пеликан, който участникът беше донесъл със себе си. Втора награда взе Белослава Генова (докторант в Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания, БАН) за доклад на тема „Растителността на град Пловдив – предварителни



Гост лекторът Елена Цингарска изнесе пленарен доклад

Лаборатория в Биологическия факултет ще носи името на проф. д-р Илиана Велчева

По време на конференцията „Екологията – начин на мислене“ бе оповестено решението Учебната лаборатория по екология и опазване на околната среда да носи името на проф. д-р Илиана Велчева в знак на почит и уважение към нея – като обичан колега и дългогодишен ръководител на катедра „Екология и ООС“ (от 2005 до 2023 г.)

През 2003 г. по идея и под ръководството на проф. Велчева се организира и проведе първата студентска научна конференция „Екологията – начин на мислене“. От 2009 г. до сега провеждането на тази студентска конференция се превръща в традиция, като тази година се проведе седемнадесетото поредно издание. На 11.12.2017 г. към катедрата се създаде и продължава да функционира студентският клуб ЕСЕТРА, чиято цел е организирането на образователни, научни и други дейности със студенти и докторанти. Учредяването на клуба също се осъществи с незаменната помощ на проф. Велчева.

Под ръководството на проф. Велчева успешно са защитили 19 докторанти и над 50 дипломанти – бакалаври и магистри. Проф. Велчева създава и една от първите магистърски програми на Биологическия факултет – „Екология и опазване на екосистемите“ (открита в ПУ „Паисий Хилендарски“ през 2006 г.), а по-късно и „Екология, управление и контрол на околната среда“ (2011 г.).

Нейните научни интереси включват обща екология, водна токсикология и мониторинг на околната среда. Проф. Велчева беше еколог и природозащитник, работещ в областта на замърсителите и биомар-



Проф. Илиана Велчева

керите в рибите и мидите. Тя е първият изследовател в България, приложил мултибиомаркерния подход в екологичната токсикология, и е сред малцината, които изследват процесите на биоакмулиране и биоманнификация на множество антропогенни замърсители в риби и миди както в полеви, така и в лабораторни условия.

Част от колектива на катедра „Екология и ООС“ основава и участва в редакционната колегия на специализираното научно списание за екология „Ecologia Balkanica“. То бе създадено от проф. Велчева, която беше главен редактор от 2009 г. до 2023 г. Списанието излиза два пъти годишно и се реферира в множество бази данни, включително Web of Science и Scopus.

Проф. Велчева беше и директор на филиала на ПУ „Любен Каравелов“ в гр. Кърджали през периода 2014 – 2021 г. Проф. Велчева беше и член на Съюза на учените в България – Пловдив, където дълги години беше председател на секцията по биология.



Лабораторията, наименувана на проф. Илиана Велчева

➔ От стр. 22

„Екологията – начин на мислене“ ...

резултати“. Белослава отпразнува символичен „юбилей“ в „Екологията – начин на мислене“, тъй като първото ѝ участие в конференцията е било точно преди 10 години, тогава още ученичка. Третото място зае Теодора Йосифова (Лесотехнически университет, специалност „Ветеринарна медицина“) с доклад на тема „Стопанско и медицинско значение на странични продукти, получени при отглеждането на едногърба камила (*Camelus dromedarius* L.)“.

Тази година почетната награда „Благовест Темелков“ бе връчена на Синем Мехмедали (магистърска програма „Екология, околна среда и екосистемни услуги“), която представи изключително интересен доклад на тема „Херпетологичната колекция на Регионалния природонаучен музей – Пловдив“.

Спонсорите на събитието също бяха подготвили награди за най-изявените участници: специална награда от РИОСВ – Пловдив, получиха: Мина Бонева (ТУ – София, спец. „Инженерна екология“); Стилиян Василев (Химикотехнологичен и металургичен университет – София, спец. „Химично инженерство с изучаване на немски език“, 3. курс); Стефан Петров (Институт по молекулярна биология, „Академик Румен Цанев“/199-о ОУ „Св. ап. Йоан Богослов“, гр. София).

Специални награди от БДЗП: Стефан Петров (ИМБ – БАН/199-о ОУ „Св. ап. Йоан Богослов“, гр. София); Азра Господинова (Лесотехнически университет, спец. „Ветеринарна медицина“) и Александра Иванова (ПУ „Паисий Хилендарски“, катедра „Органична химия“, докторант).

Специални награди от ФПС „Зелени Балкани“: Калина Манчева и Яна Пенева (Лесотехнически университет, спец. „Ветеринарна медицина“).

Специални награди от Асоциацията на младите учени в България: Свилен Чешмеджиев (докторант в НПМ – БАН, и ръководител на проекти в БДЗП); Мина Бонева (ТУ – София, спец. „Инженерна екология“) и Соня Любова (докторант по методика на обучението по биология – ПУ „Паисий Хилендарски“). Специални награди от Регионалния природонаучен музей – Пловдив: Мина Бонева (ТУ – София); Стефан Петров (ИМБ – БАН/199-о ОУ „Св. ап. Йоан Богослов“) и Меги Дакова (Физико-технологичен факултет на ПУ).

Първата награда във фотоконкурса спечели Мина Бонева (ТУ – София), второ място – Соня Любова (ПУ „Паисий Хилендарски“), и трето място – Ивилин Илчев (ПУ „Паисий Хилендарски“, спец. „Биология“, IV курс – задочно обучение).

Поради големия брой на участниците организационният комитет ги раздели в два потока, като докладите се представяха паралелно в 14. и 15. аудитория на Биологическия факултет. Въпреки трудностите от подобен характер ентузиазмът на студентите беше впечатляващ. Представителите на Студентския съвет и Студентския клуб ЕСЕТРА бяха безупречни в изпълнението на задачите по организацията на конференцията, която отчитаме като изключително успешна благодарение и на техните усилия.

Вестник „Пловдивски университет“

ISSN 2815-4592 (print), ISSN 2815-4606 (web)

Главен редактор: Тильо Тилев, тел. 032/261 477

Електронна поща: tiliotilev@uni-plovdiv.bg; vestnik_pu@abv.bg

Коректор: Тергана Иванова. Предпечат: Георги Ташков

Печат: Пловдивско университетско издателство

Адрес на редакцията: Пловдив, ул. „Цар Асен“ № 24